

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 18 ต.ค. 2552	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14251	หน้า 3
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

กันห่าง ชื่อของคนล่านนา พระยาพิลาปะการสานของไส้สัตว์น้ำ

ศิลปะการสานเครื่องมือเครื่องใช้ของผู้คนล่านนานั้นมีมานานนักหนา มีการคิดค้นการทำเครื่องมือเครื่องใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง แม้แต่เครื่องมือที่ใช้ใส่ปลา ไส้สัตว์น้ำก็ได้รับการคิดค้นดัดแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ เข้ากับความต้องการ อย่างเช่นช่องกันห่าง

หลายปีก่อนผู้เขียนเคยนำเรื่องช่องมาเล่าไว้แล้วหลากหลายแง่มุม มากมายรูปแบบของ

ช่องไส้สัตว์น้ำโดยเฉพาะปลา ปู ต่างๆ เพื่อนำสัตว์เหล่านั้นมาบ้าน มาขาย หรือทำอาหาร เลี้ยงชีวิตประจำวัน แต่พอมาวันนี้ได้ไปแอ่ว เทียวตามหมู่บ้านที่อยู่ใกล้ๆ ได้พบกับช่องอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งแตกต่างจากช่องทั่วไป เพราะดูที่กันช่องมันสานห่างแปลกกว่าช่องโดยทั่วไป ผู้คนจึงเรียกกันว่า "ช่องกันห่าง"

ได้สอบถามเจ้าของและพราวนปลาที่นั่งอยู่ใกล้ๆ ช่องกันห่างได้ความว่า การสานช่องกันห่างนั้นก็ต้องมีศิลปะการสาน โดยการสานเส้นตอกด้านล่างสุดให้ทึบ แต่พอสานขึ้นมาช่วงล่างหรือช่วงกันช่องช่องต้องเว้นระยะให้ความห่างเท่ากับเส้นตอกหนึ่งเส้น เพื่อว่าจะได้มีช่องระบายอากาศ ระบายสายน้ำหากว่าเอากันช่องแช่น้ำ เพื่อให้ปลาหรือสัตว์น้ำจะได้มีอากาศหายใจ จะไม่ตายคาช่อง จะส่งผลให้ปลา

สัตว์น้ำเสียหาย เก็บไว้ได้ไม่นานตามความต้องการ
สิ่งต่างๆ เมื่อมีข้อดี มันก็มีข้อเสียเป็นธรรมดา...ธรรมดาจริง... อย่างเช่น ช่องกันห่างมันก็มีข้อเสียตรงที่ว่า ไม่สามารถใส่กุ้งตัวเล็กตัวน้อยได้ หากเอากุ้งหรือสัตว์ตัวเล็กใส่ก็เป็นอันว่าพวกมันหนีรอด

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	8 ต.ค. 2552	40	14251	3

ออกไปตามรูทางนั้นเอง โดยเฉพาะเมื่อเอา
ช่องแช่

ดังนั้นข้อจำกัดของการใช้ช่องกันทางจึง
ใช้ได้เฉพาะคนที่ต้องการเอาสัตว์น้ำชนิดที่ตัวใหญ่
เท่านั้นจึงเป็นการคัดเลือกการไล่ล่าเอาแต่สัตว์ที่ตัว
โตมาเป็นอาหาร ส่วนตัวเล็ก หรือลูกน้อยๆ ก็ปล่อย
พวกมันไปหากินเพื่อเติบโตสืบพันธุ์กันไป จะทำ
ให้ผู้คนมีอาหารไม่หมดสิ้น

ไม่ใช่ที่นำมาสานช่องกันทางนิยมเอาไม้
รวกดำ มาทำเป็นเส้นตอกแล้วสานช่องเพื่อจะได้
ช่องที่ทนน้ำเหนียวไม่ผุพังง่าย

แหล่งข้อมูล ช่องกันทาง ในแหล่งเรียน
รู้พะยูนล้านนา-สวนซาบึงหินไฟ 82 ม.6 ต.ดอน
แก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่ เหนือสะพานข้ามแม่ปิง
300 ม. ถนนหน้าศาลากลางเชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...